

І.О. НОВАКОВСЬКА

**УПРАВЛІННЯ
МІСЬКИМ
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯМ**

Київ
Аграрна наука
2016

I.NOVAKOVSKA

**URBAN
LAND
MANAGEMENT**

Kyiv
Agrarna nauka
2016

УДК 332.54:332.2.334.2
ББК 41.4
Н 72

*Рекомендовано до друку
вченою радою Інституту
агроекології і природокористування НААН
«16» серпня 2016 р. (протокол № 5).*

Рецензенти:

Г.Д. Гуцуляк, член-кореспондент НААН, доктор економічних наук, професор, Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН;

В.В.Горлачук, доктор економічних наук, професор, Чорноморський національний університет імені Петра Могили;

Д.І. Бабміндра, доктор економічних наук, професор, Запорізький національний університет.

Новаковська І.О.

П 72 Управління міським землекористуванням: монографія. – К.: Аграр. наука, 2016. - С. ISBN 978-966-540-444-6

У монографії системно досліджуються теоретичні основи формування структури міського землекористування за соціально-економічними функціями, видами економічної діяльності, власнісним статусом та нормативно-правове забезпечення розвитку землекористування міст. Обґрунтовано концептуальні засади управління міським землекористуванням, функціонування системи охорони міських земель, основні принципи та напрями прогнозування землекористування міст, організаційно-економічні механізми удосконалення процесу використання земель у контексті децентралізації влади. Визначено механізми розвитку системи оцінки земель, охорони ландшафтно-рекреаційного комплексу міст, удосконалення громадського контролю землекористування, оцінки параметрів землекористування мегаполісів. Запропоновані методологічні підходи та методичні положення розроблення планів земельно-господарського устрою міст, складання проектів впорядкування територій для містобудівних потреб, оцінки ефективності міського землекористування.

Розраховано на вчених, фахівців-практиків, викладачів і студентів вищих навчальних закладів.

The author investigates in the monography system theoretical fundamentals of formation of structure of urban land management according to social and economic functions, kinds of economic activities, proprietary status and legislative support of development of land tenure of cities. Conceptual principles are substantiated of urban land management, as well as functioning of system of protection of city lands, main principles and directions of forecasting land tenure of cities, organizational-and-economic mechanisms of improvement of process of use of lands in a context of decentralization of authority. Mechanisms of development of system of evaluation of lands, preservation of landscapeand-recreational complex of cities, improvement of public control over the use and protection of lands, assessment of parameters of land tenure of megacities are specified. Methodological basis and methodical rules on development of plans of land-and-economic arrangement of cities, design of accomplishment of territories for town-planning needs, estimation of efficiency of city land tenure are offered.

УДК 332.54:332.2.334.2
ББК 41.4

ISBN 978-966-540-444-6

© І.О.Новаковська
© Державне видавництво
«Аграрна наука» НААН, 2016

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ МІСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	10
1.1. Функції міського землекористування за видами економічної діяльності.....	10
1.2. Формування і розвиток міського землекористування за правами власності	28
1.3. Соціально-економічні функції міського землекористування	43
1.4. Нормативно-правове забезпечення розвитку міського землекористу- вання.....	58
РОЗДІЛ II. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ МІСЬКИМ ЗЕМЛЕКО- РИСТУВАННЯМ	83
2.1. Загальна характеристика і склад земель у межах міст	83
2.2. Критерії розмежування земель державної та комунальної власності ...	97
2.3. Організація орендних відносин та строки оренди земель міст	117
2.4. Платність землекористування та розвиток системи оцінки міських земель	129
2.5. Управління земельними відносинами	144
РОЗДІЛ III. СИСТЕМА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ МІСТ	159
3.1. Організаційно-правові засади охорони міських земель	159
3.2. Еколого-економічні механізми охорони ландшафтно-рекреаційного комплексу міст	168
3.3. Контроль за використанням та охороною земель	185
РОЗДІЛ IV. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО, ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО СТАНУ ТА ПРОГНОЗ РОЗВИТКУ МІСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	201
4.1. Методичні підходи щодо критеріїв економічної, екологічної та соціальної оцінки землекористувань	201
4.2. Розвиток деградаційних процесів у міському землекористуванні та їх оцінка	213
4.3. Основні принципи та напрями прогнозування міського землекористування	231
4.4. Комплексна оцінка параметрів землекористування міста Києва	245
РОЗДІЛ V. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МІСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ	278
5.1. Сутність механізмів удосконалення організаційного та економічного процесів територіальної організації влади	278
5.2. Земельно-господарський устрій міст і впорядкування їх територій для містобудівних потреб	301
5.3. Оцінка ефективності міського землекористування	316
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	335

ВСТУП

Конституція України, що прийнята 28 червня 1996 року, вперше за всю історію країни визнала землю основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Встановлено, що від імені Українського народу право власника на землю здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Роль землі у розвитку суспільного виробництва є визначальною для багатьох галузей економіки, а також просторовим базисом розміщення всіх галузей народного господарства і розселення населення. На землях міст, які складають лише 2,2 % загальної площі держави, зосереджено біля $\frac{3}{4}$ основних виробничих фондів країни та проживає дві третини її населення. Вказана концентрація, функціонування виробництв високих класів шкідливості та автомобілізація зумовили надмірне техногенне навантаження на міські території. Шкідливими викидами забруднюються атмосферне повітря, ґрунтовий покрив, ліси, водні об'єкти. Виробничі та побутові відходи, що майже не утилізуються, займаючи значні земельні площі, негативно впливають на здоров'я населення.

Земля у містах є ресурсом багатофункціонального використання, який в умовах існування різних форм власності на землю, характеризується обмеженістю і як просторово-територіальний базис міського розвитку потребує особливої охорони, ощадливого використання та недопущення необґрунтованого антропогенного впливу.

Стратегія і тактика гармонійного розвитку виробничого та природно-ресурсного потенціалу міст, у зв'язку з викладеним, повинні спрямовуватися на всебічну раціоналізацію землекористування, основними критеріями функціонування якого мають бути: пріоритет вимог екологічної безпеки, додержання гарантій прав на землю, забезпечення ефективного використання та охорони земель.

Екологізація міського землекористування повинна зосереджуватися на формування еколого-безпечних сельбищних і виробничих зон, організацію об'єктів природно-заповідного фонду та земель рекреаційного призначення, дотримання правового режиму використання, збереження та відтворення ландшафтів, лісів, акваторій водних об'єктів.

В умовах ринкової економіки однією із головних цілей державної політики у сфері земельних відносин у містах є створення умов для перетворення земельно-ресурсного потенціалу у потужний самодостатній фактор економічного розвитку. Це обумовлює необхідність суттєвого удосконалення системи управління міським землекористуванням і застосування таких економічних важелів та інструментів управління як ринкова вартість землі, земельна рента, оподаткування земель на засадах їх ринкової вартості.

Як відомо, в Україні змінилася демографічна ситуація, зростають негативні тенденції щодо скорочення загальної чисельності населення,

погіршується співвідношення демографічних і соціальних груп. Розвиток групових форм розселення недостатньо регулюється.

Із-за відсутності актуалізованої містобудівної документації (генпланів, детальних планів, зонінгу) та методичної незабезпеченості землевпорядних робіт щодо земельно-господарського устрою міст та упорядкування територій для містобудівних потреб, загострилися процеси розміщення об'єктів та відведення відповідних земельних ділянок. Для міського будівництва займаються ділянки лісів, сквери, площі інших зелених насаджень, відсутнє резервування земель під майбутні державно- та соціально-важливі об'єкти.

Удосконалення управління міським землекористуванням пов'язане з необхідністю дослідження проблем формування його науково обґрунтованої структури, розвитку системи платності використання земель, орендних відносин, земельного ринку, напрацювання еколого-економічних механізмів охорони ландшафтно-рекреаційного комплексу міст, організації належного здійснення самоврядного і громадського контролю за використанням та охороною земель.

Особливої актуальності в ринкових умовах набули проблеми розроблення методологічних основ економічної, екологічної та соціальної оцінки міського землекористування та прогнозування його розвитку, регулювання рівня економічної ефективності використання земель, земельно-господарського устрою міст.

Автор, починаючи з 2005 року провадить дослідження наукових основ управління міським землекористуванням та землями інших несільськогосподарських галузей, включаючи перелічені вище проблеми, брала безпосередню участь у розробленні відповідних законодавчих актів, наукових програм використання та охорони земель міст і концепцій розмежування міських земель, методик і рекомендацій під час роботи у Київському інституті земельних відносин Київради, а пізніше у Національному авіаційному університеті та Інституті агроєкології і природокористування НААН.

Результати наукового дослідження, що викладені у цій монографії, пропонуються до уваги вчених, фахівців-практиків, викладачів та студентів вищих навчальних закладів, працівників органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Звертаюся зі словами щирої подяки до наукового консультанта, члена-кореспондента НААН, доктора економічних наук, професора Добряка Д.С., а також до рецензентів - члена-кореспондента НААН, доктора економічних наук, професора Г.Д. Гуцуляка, докторів економічних наук, професорів Д.І. Бабміндри, В.В. Горлачука за надану допомогу, зауваження і поради щодо поліпшення тексту рукопису та підготовки його до друку.

Introduction

The Constitution of Ukraine which was adopted on June, 28, 1996, for the first time in the history of the state had recognized the land as the basic national property which was under special protection of the state. It was fixed that on behalf of Ukrainian people the right of the owner to the land had organs of the government and institutions of local government.

The role of land in development of social production is the determining one for many branches of economy, and also is spatial basis of disposition of all branches of national economy and settlement of the population. About 3/4 of basic production assets of state and 2/3 of its population is concentrated on city lands which make only 2,2% of total area of the state. The specified concentration, functioning of productions with high classes of harm and automobilization have caused excessive technogenic load on city territories. Harmful emissions pollute atmospheric air, soil covering, woods, and water objects. Industrial and household wastes (which are not utilized almost, and which occupy significant land areas), negatively influence health of the population.

The land in cities is a resource of multipurpose use which in conditions of different patterns of ownership on the land is characterized by limitation and as the spatially-territorial basis of city development requires special protection, zealous use and decrease of unreasonable anthropogenous influence.

Strategy and tactics of harmonious development of industrial and nature-and-resource potential of cities, in connection with stated, should go to allround rationalization of land tenure, which basic criteria of functioning should be: priority of requirements of ecological safety, observance of rights to the land, maintenance of effective use and protection of lands.

Implementation of ecological principles into city land tenure should promote formation of ecologically-safe settlements and industrial zones, organization of objects of nature-and-reserve fund and lands of recreational purpose, observance of legal regime of use, preservation and reproduction of landscapes, woods, aquatories of water objects.

In conditions of market economy one of the main objectives of state policy in sphere of land relations in cities should become creation of conditions for transformation of land-and-resource potential to the powerful self-sufficient factor of economic development. It demands necessity of essential improvement of control system of city land tenure and application of such economic levers and tools of management as market cost of the land, land rent, taxation of lands on the basis of their market cost.

As it is known, demographic situation has changed in Ukraine. Negative tendencies concerning reduction of aggregate number of population increase, ratio of demographic and social groups worsens. Development of group forms of settlement is insufficiently regulated.

Because of absence of staticized town-planning documentation (general plans, detailed plans, zoning) and

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адміністративно-територіальний устрій України за станом на 1.03.2016 р. / Управління по зв'язках з місцевими органами влади та органами місцевого самоврядування Апарату Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>.
2. *Адаптація* Методики встановлення прибудинкових територій на прикладі кварталів 66:198; 69:064; 85:349 міста Києва: звіт про наук.-досл. роботу/ Л.Я.Новаковський, М.А.Олещенко, І.О.Новаковська [та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2013. - 65 с.
3. Аксёнова Е.Г. Организационно-экономический механизм планирования городского землепользования / Е.Г. Аксёнова // Электронный ресурс. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/organizatsionno-ekonomicheskiiy-mehanizm-planirovaniya-gorodskogo-zemlepolzovaniya>
4. Алимов О.М. Економічний розвиток України: інституціональне та ресурсне забезпечення: [монографія]/ О.М. Алимов, А.І. Даниленко, В.М. Трегобчук та ін.- К.: Об'єднаний інститут економіки НАН України, 2005.- 540 с.
5. Андрейцев В. І. Земельний кодекс України: [наук.-практ. коментар] / В. І. Андрейцев [та ін.]; заг. ред. В. І. Семчик; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, Київ. ун-т права. - К.: Ін. Юре, 2003. - 676 с.
6. Андрейцев В.І. Правові засади земельної реформи і приватизації земель в Україні: [навч.-практ. посібник] / В. І. Андрейцев; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Юридичний факультет. - К. : Істина, 1999. - 319
7. Анохин С.А. Административно-правовой механизм в сфере использования и охраны земель/ С.А. Анохин // Административное и муниципальное право. -2009. -№ 5.- С. 86-92
8. Антипов А.В. Организация и оценка эффективности землепользования и землевладения/ А.В. Антипов, С.И. Носов. - М.: РЭА, 2000.- С. 175.
9. Бабміндра Д.І. Ринок землі: видимі й приховані ризики/ Д.І. Бабміндра // Землевпорядний вісник.- 2008.-№1.- С. 9-10.
10. Бабміндра Д. Проблеми регулювання земельних відносин та діяльність органів місцевого самоврядування/ Д. Бабміндра, В. Сліпчук, О. Євграфов, Т. Єлефтеріаді // Землевпорядний вісник.- 2006.-№4.- С. 31-34.
11. Беженар Г. М. Земельне право України: [підруч.] / Г. М. Беженар [та ін.]; ред. О. О. Погрібний, І. І. Каракаш; Одеська національна юридична академія. - К.: Істина, 2003. - 446 с.
12. Беленький В.Р., Лойко П.Ф. Многоукладное землепользование России: концепция земельных преобразований и управление земельными ресурсами. – М. Былина, 2001. – 170 с.
13. Бистряков І.К. Деякі інституціональні аспекти земельних відносин в

- Україні: стан та напрямки вдосконалення: [наук. видання]/ І.К. Бистряков, О.С. Новоторов, Т.С. Ніколаєнко, О.О. Кучер, В.М. Будзяк.- К.:НАН України, РВПС України, 2002.- 134 с.
14. Быстряков И. К. Эколого-экономические проблемы развития производительных сил: теоретические и методологические аспекты / И. К. Быстряков; под ред. Дорогунцова С. И. – К. : ООО «Международ. фин. агентство», 1997. -255 с .
15. Быстряков И.К. Рента как инструмент управления экономическим пространством/ И.К Быстряков// Актуальні проблеми формування рентної політики в сучасних умовах: Міжнар. наук.-практ. конф, 17 травня 2007 р.: тези доповідей. - К.: РВПС України НАН України, 2007.- Ч.2. – С. 5-10
16. Блейхман А.Б. Правовое обеспечение рационального использования земель при планировке населённых пунктов/А.Б. Блейхман//Правоведение.- 1982. -№ 1.- С. 48–52.
17. Борисова В.А. Екологічні основи природокористування в АПК/ В.А. Борисова - Суми: Довкілля, 2004.- 128 с.
18. Боровий В. Впровадження концепції зонінгу в малих та середніх населених пунктах – шлях до інвестицій в Україну / В. Боровий, О. Зарицький // Землевпорядний вісник. – 2015. – №1. – С. 27-31
19. Боровий В. Роль земельно-кадастрової інвентаризації у зонуванні земель населених пунктів / В. Боровий, О. Зарицький // Землевпорядний вісник. – 2013. – №6. – С. 33-36
20. Бредіхін О.О. Еколого-економічні механізми охорони та відтворення сільськогосподарських земель: автореф. дис на здоб. наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.06 «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища»/О.О. Бредіхін; НАН України, ДУ «Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України». - К., 2013. - 20 с.
21. Будзяк В.М. Економіко-правова сутність відносин власності на землю// Стратегія розвитку України (економіка, соціологія,право): наук.журнал.- Вип.1/ В.М. Будзяк; голов.ред. О.П. Степанов.- К.: НАУ, 2003.- С. 114 – 117.
22. Будзяк В.М. Сільськогосподарське землекористування (економіко-екологічні та управлінські аспекти)/ В.М. Будзяк; під наук. ред.. С.І. Дорогунцова. - К.:Оріяни, 2006.-488 с.
23. Будзяк В.М. Соціально-економічні заходи сталого несільськогосподарського землекористування/ В.М.Будзяк // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2014. - № 2.- С. 41-47
24. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI/ Відомості Верховної Ради України. - 2010.- № 50-51. - Ст.572
25. Визначення особливо цінних земель в місті Києві та розробка схеми розміщення таких земель.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації

- 0207U002256/ [Л.Я.Новаковський,В.О.Леонець, А.М.Третьяк, І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2006. – 75 с.
26. Веклич О.О. Економічний механізм природокористування: аналіз дієвості/ О.О. Веклич // Вісник НАН України, 2001.-№ 8.- С. 35-41.
27. Великий тлумачний словник сучасної української мови/ В.Т. Бусел, М.Д. Василега-Дерибас, О.В. Дмитрієв та ін.; за ред.. В.Т. Бусела. – К.:Ірпінь: ВТФ Перун, 2001. – 1440 с.
28. Вишневський В.І. Забруднення атмосферного повітря в Києві протягом 1991-2010 рр. / В.І.Вишневський, І.А.Колісник //Український географічний журнал. – 2011.- №3.- С. 57-61.
29. Віскузі В. Кіп. Економічна теорія регулювання та антимонопольна політика/ Пер.з англ./ В. Кіп. Віскузі, Джон М.Вернон, Джозеф. Е. Гарингтон (мол.); Наук. ред. пер. та авт.. передм. О. Кілієвич. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004.-1047 с.
30. Власов В.І. Використання земельних ресурсів у країнах – основних виробниках сільськогосподарської продукції/ В.І. Власов // Економіка АПК.- 2007.- №4. - С. 152-154
31. Габрель М.М. Землеоціночна складова в розробці генеральних планів міст/ М.М. Габрель / Регіональна економіка.- 2002.- № 1.- С.280-284
32. Габрель М.М. Просторова організація містобудівних систем/ М.М.Габрель. – К.: Видавничий дім А.С.С., 2004. – 400 с.
33. Гайдуцький П.І. Земля: власність, оренда, рента./ П.І. Гайдуцький, А.М. Стельмашук. – К.: Урожай, 1994. – 184 с.
34. Галушкіна Т.П. Екологічний менеджмент в Україні/ Т.П. Галушкіна // Економіка України.-1999.- № 6.- С.78-83.
35. Галушкіна Т.П. Пріоритети екологізбалансованого природоко-ристування як ідеологічної платформи національної екологічної доктрини України/ Т.П. Галушкіна, Л.М. Грановська // Екологічний вісник. – 2007.- № 5 (45). – С. 18-19.
36. Ганущак Ю. Реформа територіальної організації влади / [Ю. Ганущак - К.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». -К.: ТОВ «Софія-А.», 2013. - 160 с.
37. Гаража О. Роль земельно-кадастрової інвентаризації у зонуванні земель населених пунктів / О. Гаража // Землевпорядний вісник. – 2014. – №12. – С. 43-47
38. Геєць В.М. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування: Підручник/ В.М. Геєць, Т.С. Клебанова, О.І. Черняк, В.В. Іванов, Н.А. Дубровіна, А.В. Ставицький -Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005.- 396 с.
39. Геєць В.М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку/ В. М. Геєць; Ін-т економіки та прогнозування НААН України. К.: - 2009.- 864 с.
40. Герасимчук З.В. Трансформація інституціонального механізму

- природокористування в умовах глобалізації: екологічні імперативи та системні суперечності: [монографія]/ З.В. Герасимчук, І.М. Вахович, В.А. Голян, А.О. Олексюк. - Луцьк: Надстир'я, 2006. -228 с.
41. Гнаткович Д.І. Організація і планування робіт по землевпорядкуванню/ Д.І. Гнаткович.- Львів: Світ, 1992.-216 с.
 42. Головатюк М.С. Охорона земель в умовах трансформації земельних відносин/ М.С. Головатюк // Землевпорядний вісник.-2005.- №3- С. 4-7.
 43. Голубець М.А. Геосоціосистемологія/ М.А. Голубець.- Львів, 2013.- 264 с.
 44. Голубець М.А. Екосистемологія/ М.А. Голубець.- Львів, 2000. - 316 с.
 45. Голян В.А. Земельне оподаткування у сучасних умовах: інституціональні бар'єри та нові пріоритети / В.А. Голян // Агросвіт.- 2008.- №7.-С.5-10.
 46. Голян В.А. Плата за природні ресурси в умовах децентралізації: інвестиційний аспект/ В.А. Голян// Інвестиції: практика та досвід. – 2016. - №7. – С. 7-16
 47. Горлачук В.В. Проблеми інноваційного розвитку землекористуванням на сучасному етапі/ В.В. Горлачук, А.В. Стрюченко // Економіка АПК.- 2007.- №12.- С. 23-28.
 48. Горлачук В.В. Управління землекористуванням: [підручник] / В.В. Горлачук, О.М.Гаркуша, В.Г.В'юн, В.В.Мельніченко, І.М.Песчанська, Д.М.Демченко: за ред. В.В.Горлачука. – Миколаїв.: Іліон, 2006. – 376 с.
 49. Гофман К.Г. Экономическая оценка природный ресурсов/ К.Г.Гофман.- М.: Экономика, 1980.- 234 с.
 50. Грановська Л.М. Рациональне природокористування в зоні еколого-економічного ризику:[монографія]/Л.М. Грановська.- Херсон, 2007.- 500 с.
 51. Гусаков В. Довідник. Регулювання використання і забудови територій населених пунктів (зонінг). Зміст та методика / В.Гусаков, У.Валетта, В.Нудельман, О.Вашкулат. – К.: 1996, - 85 с.
 52. Гутаревич Ю.Ф. Екологія та автомобільний транспорт/ Ю.Ф.Гутаревич, Д.В.Зеркалов, А.Г.Говорун. – К.: Арістей, 2006. – 292 с.
 53. Гуторов А.О. Оцінка земельних ресурсів та ефективність інвестицій: [монографія]/ А.О.Гуторов. – Х.: Харк. нац. аграр. ун-т, 2006. – 368 с.
 54. Гуцуляк Г.Д. Методологічні та методичні засади оптимізації природокористування і землекористування / Г.Д. Гуцуляк, Ю.Г. Гуцуляк // Збалансоване природокористування. – 2016. - №2. - С.82-87
 55. Гуцуляк Г.Д. Прогнозування організації сталого розвитку землекористування на сільських територіях/ Г.Д. Гуцуляк. - Чернівці: Прут, 2012. – 182 с.
 56. Гуцуляк Г.Д. Рекомендації щодо принципів екополітики забезпечення збалансованого розвитку природокористування/ Г.Д. Гуцуляк. - Косів, 2016. – 22 с.
 57. Гуцуляк Г.Д. Сталый розвиток землекористування: методологічні аспекти управління: [монографія]/ Г.Д. Гуцуляк. – Чернівці: Прут, 2010. – 156 с.

58. Гуцуляк Ю.Г. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки/ Ю.Г.Гуцуляк. -Чернівці: Прут, 2002. – 124 с.
59. Данилишин Б.М. Економіка природокористування:[підручник]/ Б.М. Данилишин, М.А. Хвесик, В.А. Голян. – К.: Кондор, 2009. – 465 с.
60. Данилишин Б.М. Рентна політика в Україні/ Б.М. Данилишин, В.С. Міщенко; К.: ЗАТ «Нічлава», 2004.- 68 с.
61. Данилишин Б.М. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: Навчальний посібник/ Б.М. Данилишин, Д.В. Клиновий, Т.В. Пепа; За наук. ред. Б.М. Данилишина.- Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2007.- 688с.
62. Данкевич А.Є. Світовий досвід оренди земель/ А.Є Данкевич // Економіка АПК.- 2009.- № 3.- С. 138 -144
63. Дехтяренко Ю.Ф. Регулювання земельних відносин у місті/ Ю.Ф.Дехтяренко, О.І. Драпіковський, І.Б. Іванова. – К.:Основи, 1997.-142 с.
64. Дехтяренко Ю.Ф. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: [навч. посібник]/ Ю.Ф. Дехтяренко, М.Г. Лихогруд, Ю.Н. Манцевич, Ю.М. Палеха. – К. : Профі, 2007. – 624 с.
65. Децентралізація влади та реформа місцевого самоврядування в Україні. – К.: Нова Україна. Інститут стратегічних досліджень, - 2015. – 44 с.
66. Дж. К. Эккерт. Оценка земельной собственности. Пер. с англ. – М.Красная гора, 1990. – 63 с.
67. Дикань В.Л. Основы экологии и природопользования: [учебное пособие]/ В.Л. Дикань, А.Г. Дейнека и др.; Харьков: ООО «Олант», 2005.- 384 с.
68. Добровольные руководящие принципы ответственного управления владением и использованием земельными, лесными и рыбными ресурсами в контексте национальной продовольственной безопасности/ ФАО. – Рим: ФАО, 2012. – 42 с.
69. Добряк Д.С. Еколого-економічні засади реформування землекористування в ринкових умовах/ Д.С. Добряк, Д.І. Бабміндра.- К.: Урожай, 2006.- 336 с.
70. Добряк Д.С. Ефективність екологобезпечного користування землями України в ринкових умовах/ Д.С.Добряк, В.М. Будзяк, О.С. Будзяк // Економіка України.- 2013.- № 7.- С. 83-94
71. Добряк Д.С. Класифікація сільськогосподарських земель як наукова передумова їх екологобезпечного використання/ Д.С. Добряк, О.П. Канащ, Д.І. Бабміндра, І.А. Розумний. –К.: Урожай, 2009. – 464 с.
72. Добряк Д.С. Класифікація та еколого-безпечне використання сільськогосподарських земель/ Д.С.Добряк, О.П. Канащ, І.А. Розумний.- К.: Інститут землеустрою УААН, 2001.- 307 с.
73. Добряк Д.С. Проблеми сучасного землеустрою в Україні/ Д.С. Добряк//

- Землевпорядний вісник. – 2012. - №1. – С. 30-35.
74. Довідник із землеустрою/ за ред. Л.Я.Новаковського.- 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Аграр. наука, 2015. – 492с.
75. Довкілля України 2006. Статистичний збірник// за ред. Ю.М. Остапчука.- К.:Держстат. - 2007.- 243 с.
76. Довкілля України 2010. Статистичний збірник/ за ред. Н.С. Власенка.- К.:Держстат. - 2011.- 205 с.
77. Дорогунцов С.І. Екосередовище і сучасність. Т. 8 Природно-техногенна безпека: [монографія]/ С.І. Дорогунцов, М.А. Хвесик, Л. М. Горбач, П.П. Пастушенко - К.: Кондор, 2008.-528 с.
78. Дорогунцов С.І. Оптимізація природокористування. В 5-ти т.: [навч. посіб. Т. 1.]. Природні ресурси: еколого-економічна оцінка/ С.І. Дорогунцов, А.М. Муховиков, М.А. Хвесик. - К.: Кондор, 2004. – 291с.
79. Дорош Й.М. Еколого-економічні імперативи реформування земельних відносин в умовах ринку/ Й.М. Дорош, О.С. Дорош// Землевпорядний вісник. – 2012. - № 3. – С. 30-34.
80. Дорош Й.М. Теоретико-методологічні основи розвитку земельних відносин в Україні: [монографія]/ Й.М.Дорош . – К.: ВІПОЛ, 2011. – 286 с.
81. Дорош О.С. Проблеми управління і регулювання землекористуванням міст/ О.С. Дорош// Науковий вісник Національного аграрного університету.- 2006.- № 104. – С. 200-203.
82. Драпіковський О. Практикум з оцінки міських земель/ О. Драпіковський., І. Іванова. - К.: Вид.-во УАДУ,- 2-ге видання, 1998.- 52с.
83. Дребот О.І. Ліси та лісівництво в Україні: стан і економічні наслідки землекористування у дзеркалі часу/ О.І.Дребот, А.М. Бойко// Економіка України. – 2015. - № 1.- С. 82 -94.
84. Другак В.М. Теоретичні та методичні основи економіки землекористування / В.М. Другак. – К.: ЦЗРУ, 2004.- 308 с.
85. Другак В.М. Теоретичні проблеми економічних та правових відносин власності на землю/ В.М.Другак //Наук. вісн. НАУ.- 2006.- Вип. 104. – С.184-186
86. Электронный ресурс. – Режим доступа:http://ecsocman.hse.ru/data/558/645/1219/Glava_1.pdf
87. Екологічний менеджмент:[навчальний посібник]/ За ред. В.Ф. Семенова, О.Л. Михайлюк.- К.: ЦНЛ, 2004.- 407 с.
88. Ерофеев Б.В. Правовой режим городов/ Б.В. Ерофеев. – М.: Юрид. лит., 1976. – С. 37
89. Эккерт Дж.К. Оценка земельной собственности. Пер. с англ. / Дж. К. Эккерт. – М.: Красная гора. 1990. – 63 с.
90. Экономика природопользования/ Под ред. К.В. Папёнова- М.:ТЕИС, ТБ Велби, 2006.- 928 с.

91. Экономика природопользования/ Под ред.. Т.С. Хачатурова.- М.: Издательство МГУ, 1991. – 271 с.
92. Эндерс А. Экономика природных ресурсов/ А. Эндерс, И. Квернер// 2-е изд.- СПб., Питер, 2004.- 256 с.
93. Європейська хартія місцевого самоврядування./ Офіційний вісник України, 2015.- № 24.- Ст. 718.
94. Загальнодержавна програма використання та охорони земель (проект) // Землеустрій і кадастр. - 2004. - № 1-2. - С. 101 - 129.
95. Запольський А.К. Моніторинг довкілля: [підручник.–Т1]/ А.К. Запольський, А.П. Войцицький, А.І. Пількевич [та ін.]. – Кам'янець-Подільський: Медобори - 2006, 2012. – 408 с.
96. Запольський А.К. Основи екології/А.К. Запольський, А.І. Салюк; за ред. акад. К.М. Ситника. – К.: Вища школа, 2010. – 399 с.
97. Заяць В.М. Розвиток ринку сільськогосподарських земель: [монографія]/ В.М. Заяць. – К.: ННЦІАЕ, 2011.- 390 с.
98. Земельне право України: [підруч.] / За ред. О.О. Погрібного та І.І. Каракаша. – Вид. 2, переробл. і доповн. – К.: Істина, 2009. – 600 с.
99. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року № 2768- III/ Відомості Верховної Ради України.-2002.-№ 3-4. – Ст.27
100. Земельний кодекс України з постатейними матеріалами: [зб. нормат.-правових актів та матеріалів судової практики: За станом нормат.-правових актів та судової практики на 1 лютого 2006р.] / упоряд. А. М. Мірошніченко; наук. ред. В. В. Носік. - Неофіц. вид. - К.: [б.в.], 2006. - 720 с.
101. Зонування земель міста Києва за основним цільовим призначенням.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0106U009991/ Л.Я.Новаковський, В.О.Леонець, І.О.Новаковська, М.А. Олещенко [та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. - К.: - 2006. - 137 с
102. Ібатуллін Ш.І. Капіталізація земель приміських зон великих міст: теорія, методологія, практика: [монографія] / Ш.І. Ібатуллін. - К.: НАУ, 2007.-260 с.
103. Ібатуллін Ш.І. Механізми управління земельними відносинами в контексті забезпечення сталого розвитку/ Ш.І. Ібатуллін, О.В. Степенко, О.В. Сакаль [та ін.]. – К.: Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2012. – 52 с.
104. Ібатуллін Ш.І. Теоретичні основи капіталізації приміських земель[монографія]/ Ш.І. Ібатуллін. - К.: НАУ, 2007.-120 с.
105. Изард У. Методы регионального анализа / У.Изард. – М.: Прогресс, 1966.
106. Індекс інфляції (Україна) 2000-2015. [Електронний ресурс]/ Режим

доступу: minfin.com.

107. Інституціоналізація природно-ресурсних відносин:[колективна монографія]/ за заг. ред. д.е.н., проф., акад. НААН України М.А. Хвесика.- К.: ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2012.- 400 с.
108. Кабакова С.И. Экономические проблемы использования земель в строительстве. / С.И.Кабакова. – М.: Стройиздат, 1981. – 156 с.
109. Кахнич Л.Ф. Організаційно-правові аспекти управління територіями населених пунктів та приміських зон/ Л.Ф. Кахнич, Л.В. Корнілов, П.Г. Черняга // Землевпорядний вісник.- 2003.- №1.- С. 28-31.
110. Киреева Е.Е. Механизм рационального землепользования в городе / Е.Е. Киреева // Электронный ресурс. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/mehanizm-ratsionalnogo-zemlepolzovaniya-v-gorode>
111. Кириллов С. Н. К формированию комплексной модели эколого-экономического механизма городского землепользования/ С.Н.Кириллов // Проблемы современной экономики. – 2005. – № 1(13).- С.35
112. Ключніченко Є.Є. Соціально-економічні основи планування та забудови міст. / Є.Є.Ключніченко. – К.: УАА, НДПІ містобудування. 1999, - 348 с.
113. Ковтун В.В. Города Украины/ В.В. Ковтун, А. В. Степаненко. – К. Вища школа, 1990. – 279 с.
114. Колядинська Т. В основі формування об'єднаних громад – бачення жителів і можливості територій / Т. Колядинська// Землевпорядний вісник. – 2016. - №2. - С. 16-20.
115. Конкурентоспроможність української економіки / За ред.. акад.. НАН України В.М. Гейця, акад.. НАН України В.П. Семиноженка, чл-кор. НАН України Б.Є. Кваснюка.- К.: Фенікс, 2007.- 556 с.
116. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР/Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – Ст. 141
117. Концепція формування земель комунальної власності територіальної громади міста Києва. Схвалена рішенням Київради від 28.03.2002 р. №374/1808, - К.: Інститут землеустрою УААН, 2001, - 36 с.
118. Концепція формування земель комунальної власності територіальної громади міста Миколаєва. Схвалена рішенням Миколаївської міської ради від 12.11.2009р.№40/28/Л.Я.Новаковський, М.А.Олещенко, І.О.Новаковська - К.: Інститут землекористування міст. 2009, - 38 с.
119. Коригування Концепції формування земель комунальної власності територіальної громади міста Києва.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0105U006387 /Л.Я.Новаковський, В.О. Леонець, І.О.Новаковська [та ін.]// Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних

відносин. – К.: - 2005. - 36 с.

120. Коригування Програми використання та охорони земель міста Києва на 2011-2015 роки.: звіт про наук.-досл. роботу/Л.Я.Новаковський, І.О.Новаковська, М.А.Олещенко [та ін.]// Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: 2013. – 146с.
121. Корсун С.Г. Рекомендації щодо благоустрою територій сільських населених пунктів/ С.Г. Корсун, В. Ф. Камінський, В.І. Гамалей. – К., 2008. - 58 с.
122. Косович Б. Розвиток та регулювання ринку міських земель/ Б.Косович.// Регіональна економіка. - 2002.- №3.- С. 140-146.
123. Кравців В.С. Регіональна екологічна політика в Україні (теорія формування, методи реалізації)/ В.С. Кравців. - НАН України. Інститут регіональних досліджень.- Львів:, 2007. – 336 с.
124. Кулаковський Ю.П. Особливості реформування земельних відносин у населених пунктах/ Ю.П. Кулаковський // Економіка АПК.- 2004.- №2.- С. 16-19.
125. Кулаковський Ю.П. Самоврядний контроль землекористування/ Ю.П. Кулаковський, М.І. Шквир; за ред. Л.Я. Новаковського. – К.: Урожай, 2007. – 72 с.
126. Лавейкін М. Використання земель населених пунктів в період реформування земельних відносин/ М. Лавейкін, М. Ступень// Регіональна економіка.- 2000.-№3.- С.209-212
127. Лавейкін М. І. Реформування системи землекористування в Україні/ М.І. Лавейкін . – РВПС України НАН України, 2002. – 376 с.
128. Ле Корбюзье. Три форми расселения. Афинская Хартия. Пер. с франц. Ж.Розенбаума.- М.: Стройиздат, 1976. – 36 с.
129. Леонець В.О. Концептуальні основи землекористування в населених пунктах/ В.О. Леонець// Землеустрій і кадастр. – 2005. - №3. – С. 32-35.
130. Лисецький А.Я. Рента і рентна політика в АПК/ А.Я. Лисецький// Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право): [наук. журнал – Вип. 1]; Голов. ред.. О. П. Степанов.- К.: НАУ, 2003.- С. 104 – 114.
131. Лицур І.М. Еколого- економічні проблеми просторової організації лісового комплексу України/ І.М.Лицур. – К.: РВПС України, 2010. – 317 с.
132. Лицур І.М. Експортне мито на деревину як інструмент вилучення рентного доходу лісового господарства/ І.М.Лицур // Актуальні проблеми формування рентної політики, м. Київ, 17 травня 2007 р.: У трьох частинах/ РВПС Україна НАН Україна.- К.: РВПС України НАН України, 2007. – Ч. 3. – С. 115-122.
133. Лібанова Елла. Обома руками за децентралізацію, але розумію її небезпеку. / Елла Лібанова // Землевпорядний вісник. - 2015. - №3. - С. 10-13.
134. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р. №3852-ХІІ / Відомості

Верховної Ради України. – 1994. - №17. – Ст. 99

135. Лоїк Г.К. Використання земель населених пунктів з основами містобудування/ Г.К. Лоїк, І.Г. Тарасюк, Д.І. Солярчук. – Львів: ЛДАУ, 2000. – 58 с.
136. Лук'янченко О. Земельні ресурси як джерело поповнення міського бюджету/ О. Лук'янченко // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2007.- № 3. – С.54 -61.
137. Лукьянчинков Н.Н. Экономика и организация природопользования: Учебник для вузов.- 3-е изд., перераб. и доп./ Н.Н. Лукьянчинков, И.М. Потравный - М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2007.- 591 с.
138. Лупенко Ю.О. Трансформація земельних відносин у сільському господарстві (аналітичний огляд)/ Ю.О.Лупенко , О. В. Ходаківська. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2015. – 52 с.
139. Малий І. До питання теорії земельної ренти та проблеми реформування земельних відносин/ І. Малий // Економіка України. – 2000.- № 8. – С. 46-55.
140. Мартин А.Г. Новий методичний підхід до нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення/ А.Г. Мартин // Землеустрій і кадастр, 2013. - № 2. - С 37- 59.
141. Мартин А. Децентралізація влади в Україні: землевпорядний аспект / А. Мартин // Землевпорядний вісник, - №4, - 2015. – С. 20-25.
142. Мартин Андрій. Нормативна грошова оцінка земель несільськогосподарського призначення: нові методичні підходи запроваджуються у 2013 році /Андрій Мартин // Землевпорядний вісник.- 2012,-№10- С. 20-24.
143. Мартин А.Г. Регулювання ринку земель в Україні: [наукова монографія]/ А.Г. Мартин. – К.: 2011.- 252 с.
144. Масловська Л. Екологізація суспільних відносин та вдосконалення управління сталим регіональним розвитком/ Л. Масловська// Регіональна економіка. – 2003. - №1. – С. 62 – 68
145. Медведев В.В. Мониторинг почв Украины/ В.В. Медведев. – Х.: ПФ Антиква, 2002. – 428 с.
146. Меліорація ґрунтів (систематика, перспективи, інновації): колективна монографія [за ред. С.А.Балюка, І.М.Ромащенко, Ф.С.Трускавецького]. – Херсон: Гринь Д.С., - 2015. – 668 с.
147. Мельник А.Ф. Муніципальний менеджмент: [навч. посіб.] / А.Ф. Мельник, Г.Л. Монастирський, О.П. Дудкіна; за ред. А.Ф. Мельник; К.: Знання, 2006.- 420 с.
148. Мерлен П. Город. Количественные методы изучения / П.Мерлен. – М.: Прогресс, 1977 – 262 с.

149. Месель-Веселяк В.Я. Нові методичні підходи щодо удосконалення нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення/ В.Я.Месель-Веселяк , М.М. Федоров// Економіка АПК.- 2016.- №2. – С. 22
150. Методика грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.1995 р. №213. Земельне законодавство України. – К.: Урожай, 2002, кн.2. – С. 35-42.
151. Методологічні основи відведення земельних ділянок та використання земель енергетичної системи.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0209U005850/ [Л.Я.Новаковський, І.К.Бистряков, М.І.Шквир, І.О.Новаковська та ін.]// Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2009. – 280 с.
152. Михасюк І. Регулювання земельних відносин: [монографія]/ І. Михасюк, Б. Косович - Львів: Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2002.- 264 с.
153. Мірошніченко А.М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар до Земельного кодексу України, 4-те видання, змінене і доповнене / А.М. Мірошніченко, Р.І. Марусенко. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2011. – 520 с.
154. Мірошніченко А.М. Земельне право України: [навч. посіб.]/ А.М. Мірошніченко.- К.: Алерта, 2012.- 392 с.
155. Мірошніченко А.М. Проблеми та перспективи безоплатної приватизації земель громадянами /А.М.Мірошніченко, А.Г.Мартин, А.І.Ріпенко // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. – 2012. - №3-4, - С. 46-60.
156. Міщенко В. Природно-ресурсна рента і рентна політика в Україні/ В. Міщенко, Б. Данилишин // Економіка України. – 2003.- №12. – С 4-14.
157. Москаленко А. Еволюція орендного землекористування: зарубіжний та вітчизняний досвід/ А. Москаленко// Економіка України. – 2001. - № 9. – С. 88-94.
158. Муховиков А.М. Комунальна власність на землю / А.М.Муховиков, Л.Я.Новаковський. – К.: Урожай. 2005. – 148 с.
159. Наличие и распределение земельного фонда УССР на 1.11.1990 г. – К.: Госагропром УССР, 1991. - 93 с.
160. Народне господарство України у 1991 році. Стат. щорічник / Міністерство статистики України. – К.: Техніка. – 1992. – 468 с.
161. Науковий аналіз ефективності використання земельних ресурсів у місті Києві.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0107U001992/ [Л.Я.Новаковський, І.К.Бистряков, М.І.Шквир, І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2008. – 204 с.
162. Наукові засади набуття прав на землю : звіт про наук.-досл. роботу, №

- держреєстрації 0107U001991/[Л.Я.Новаковський, В.О.Леонець, М.А.Олещенко, І.О.Новаковська та ін.]/ Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: 2007. - 124 с.
163. Науково-практичні рекомендації для посадових осіб органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади щодо нормативно-правових засад їх діяльності у сфері земельних відносин / М.Я.Сидоренко, М.Н.Калюжний, В.В.Жмуцький та ін. – Луцьк, - 2007, - 230 с.
164. Національна доповідь щодо завершення земельної реформи / за наук. ред. Л.Я.Новаковського. – К.: Аграрна наука, 2015. – 48с.
165. Національна парадигма сталого розвитку України/ [за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б.Є. Патона]. – К.:ДУ ІЕПР НАН України.-2012.- 72 с.
166. Національний стандарт. Настанова про склад та зміст плану зонування території (зонінг). ДСТУ – НББ.1.1 - 2011.
167. Недашківська Т.М. Формування та оцінка обмежень і обтяжень у сільськогосподарському землекористуванні: [наукова монографія] / Т.М.Недашківська, Д.С. Добряк. - К., 2014. - 164 с.
168. Нестеров П.М. Менеджмент регіональної системи: [учебник для вузов] / П.М. Нестеров, А.П. Нестеров - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002.- 365 с.
169. Нечипоренко О. М. Земельні правопорушення: стан та основні тенденції (інформація з практики Державної інспекції з контролю за використанням та охороною земель України)/ О.М. Нечипоренко// Земельне право України. – 2007. - № 2. – С. 43-50.
170. Новаковська І.О Деградація земель мегаполісів: оцінка та проблеми локалізації / І.О. Новаковська// Збалансоване природокористування. - 2016.- № 3
171. Новаковська І.О. Економічна оцінка втрат, пов'язаних з вилученням земель і обмеженнями у землекористуванні/ І.О.Новаковська// Вісник аграрної науки. - 2016. - №8.
172. Новаковська І.О. Ефективність використання земель міст/ І.О.Новаковська, Є.Х.Ільющенко //Землеустрій, кадастр і моніторинг земель.- 2014. - №3-4.- С. 118-123.
173. Новаковська І.О. Ефективність міського землекористування: теоретико-методологічні засади та методи оцінки/ І.О. Новаковська // Економіст. - 2016. - № 8.
174. Новаковська І.О. Землі сільськогосподарського призначення, їх структура та правовий режим / І.О. Новаковська // Довідник із землеустрою за ред. Л.Я. Новаковського.- 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Аграр. наука. 2015.- С. 33-40.
175. Новаковська І.О. Зонування міських територій за цільовим

- призначенням (на прикладі міста Києва) / І.О.Новаковська, Є.Г.Джикаєв //Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. - 2014. - №3-4. - С. 83-88.
176. Новаковська І.О. Інституціональне забезпечення землевпорядкування міст/ І.О. Новаковська //Міжнародна науково-практична конференція «Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах», 24-25 квітня 2015 р.: тези доповіді. – Ужгород-Мукачеве, 2015. - С.176-178.
177. Новаковська І.О. Методичні аспекти застосування коефіцієнтів при визначенні нормативної грошової оцінки земель малих міст/ І.О.Новаковська, Л.В. Самойленко // Землевпорядний вісник . - 2016,- №1- С. 24-27.
178. Новаковська І.О. Методологічні основи запровадження платності землекористування та розвитку системи оцінки міських земель/ І.О. Новаковська // Збалансоване природокористування.- 2016.- № 2
179. Новаковська І.О. Моніторинг сільськогосподарського землекористування / І.О. Новаковська // Вісник аграрної науки. -2016.- №4 с.63- 69.
180. Новаковська І.О. Нова навчальна програма з основ економіки землекористування / І.О.Новаковська // Землевпорядний вісник. – 2013. - № 8. – С. 15-18.
181. Новаковська І.О. Організація та функціонування ринку земель/ І.О.Новаковська//: Міжнародна наукова конференція «Проблеми формування та оцінки ефективності функціонування сучасних землегосподарських систем», 28 жовтня 2010 р.: тези доповіді. - Київ, 2010. – С. 186-187.
182. Новаковська І.О. Основи економіки землекористування: [монографія]/ І.О.Новаковська. – К.: Просвіта, 2013. - 224 с.
183. Новаковська І.О. Основні принципи та напрями прогнозування міського землекористування/ І.О.Новаковська, І.В.Титенок// XII Міжнародна науково-технічна конференція «АВІА-2015», 28-29 квітня 2015 р.: тези доповіді. – Київ, 2015. - С.28.9-28.12.
184. Новаковська І.О. План земельно-господарського устрою населеного пункту/ І.О.Новаковська // Довідник із землеустрою за ред. Л.Я. Новаковського.- 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Аграр. наука. 2015.- С. 281-286.
185. Новаковська І.О. Платність землекористування та проблеми оцінки земель/ І.О. Новаковська, В.П. Филька, В.І. Шведа // Вісник аграрної науки. -2016.- №1.- С. 66-70.
186. Новаковська І.О. Проблеми реалізації права приватної власності на землю/ І.О. Новаковська// Землевпорядний вісник. - 2015. - №4. - С. 30-32.
187. Новаковська І.О. Проблеми формування та охорони особливо цінних

- земель / І.О.Новаковська // XI Міжнародна науково-технічна конференція «АВІА-2013», 21-23 травня 2013 р.; тези доповіді. – Київ, 2013.- С. 10-13.
188. Новаковська І.О. Проект землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб / І.О. Новаковська // Довідник із землеустрою за ред. Л.Я. Новаковського.- 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Аграр. наука. 2015.- С. 276-281.
189. Новаковська І.О. Регулювання громадського контролю землекористування . /І.О. Новаковська // Економіка АПК. - 2016.- № 9
190. Новаковська І.О. Реформування територіальної організації влади та проблеми управління землекористуванням/ І.О. Новаковська// Міжнародна конференція «Землеустрій кадастр та охорона земель в Україні: сучасний стан, європейські перспективи» 23-24 вересня 2016р.: тези доповіді. - Київ, 2016.
191. Новаковська І.О. Сучасні проблеми організації сільськогосподарських землекористувань/ І.О.Новаковська // Землевпорядний вісник. – 2014. - № 5.- С. 27-29.
192. Новаковська І.О. Теоретичні аспекти та механізми оптимізації земельно-господарського устрою міст і впорядкування їх територій для містобудівних потреб/ І.О.Новаковська // Економіст. - 2016. - № 5.- С.46-50.
193. Новаковська І.О. Трансформація сільськогосподарського землекористування [монографія] / І.О.Новаковська. – Чернівці: Прут, 2010. - 208с.
194. Новаковська І.О. Управління земельною реформою на завершальному етапі її здійснення / І.О.Новаковська, В.В. Бабій. //Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. - 2015. - № 4, С. 3-8.
195. Новаковська І.О. Формування комунальної власності на землю та проблеми організації землеустрою та земельного кадастру/ І.О.Новаковська// Земельне право України. Теорія і практика. - 2014. - № 5-6. – С. 44-48.
196. Новаковський Л.Я. Экономические проблемы использования и охраны земельных ресурсов./ Л.Я. Новаковський, - К.: Вища школа., 1985.- 208 с.
197. Новаковський Л. Землекористування дорожнього господарства: сучасний стан та шляхи удосконалення правового регулювання/ Л.Новаковський, О.Бредіхін, І.Новаковська, М.Олещенко// Землевпорядний вісник. - 2014.-№ 10- С. 29-33.
198. Новаковський Л.Я. Концептуальні положення впорядкування території для містобудівних потреб/ Л.Я. Новаковський, І.О.Новаковська // Землевпорядний вісник. - 2015.-№ 1- С.22-26.
199. Новаковський Л.Я. Соціально-економічні проблеми сучасного землекористування/ Л.Я. Новаковський, М.А. Олещенко.- 2-ге вид., допов.

- К.: Урожай, 2009. – 276 с.
200. Новаковський Л.Я. Удосконалення земельних відносин у містах / Л.Я. Новаковський, В.О. Леонець. – К.: Урожай.-2006. -144 с.
201. Нормативи землекористування: у двох книгах / за ред. акад. УААН Новаковського Л.Я. – К.: ТОВ «Август Трейд», 2008, кн. 1 – 448 с.; кн.. 2 – 456 с.
202. Носік В.В. Право власності на землю українського народу: [монографія]/ В.В. Носік. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 300 с.
203. Нудельман В. Адміністративно-територіальна реформа: не нашкодъ/ В. Нудельман // Дзеркало тижня – 2015. - №15. - 2 травня 2015 р.
204. Нудельман В. Заповітне місцеве самоврядування / Володимир Нудельман. // Дзеркало тижня – 2014. - №16-17. - 17 травня 2014 р.
205. Осипчук С.О. Зонування земель: теоретико-методологічні підходи з огляду європейської та вітчизняної практики / С.О. Осипчук //Землевпорядний вісник. – 2009. – №11. – С. 18-26(1. - 19)
206. Осітнянко А.П. Планування розвитку міста: [монографія]/ А.П. Осітнянко– К.: КНУБА, 2001. – 460 с.
207. Охорона навколишнього середовища / За ред.. Я.Б.Олійника. – К. Ніка-Центр. 2006. – 264 с.
208. Палапа Н.В. Антропогенне навантаження на сільські селітебні території та заходи щодо його зниження: методичні рекомендації/ Н.В. Палапа, Ю.П. Колесник, Г.Л. Скрипник та ін.; за ред.. Н.А. Макаренко. – К.: ДІА, 2008. – 48 с.
209. Палеха Ю.М. Нормативна грошова оцінка земель населених пунктів: на рубіконі змін/ Ю.М. Палеха, А.А. Колосок//Землеустрій і кадастр. 2013.- № 1.- С. 60-67
210. Паньків З.П. Земельні ресурси: [навч. посіб.]/ З.П. Паньків. – Л.: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. – 272 с.
211. Панченко Т.Ф. Містобудування/ Т.Ф. Панченко, - Укрархбудінформ. - 2001.- 192 с.
212. Панченко Т.Ф. Орендна плата за міську землю: економічна природа, способи розрахунку/ Т.Ф. Панченко //Економіка України.—2004.- № 9.- С. 36-45.
213. Пахомова Н. Экологический менеджмент/ Н. Пахомова, К. Рихтер, А. Эндрес; СПб.: Питер, 2004. – 352 с.
214. Перович Л.М. Оцінка нерухомості: [навч.посібн.]/ Л.М. Перович, Ю.П.Губар.- Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010.- 296 с.
215. Першин П.М. Нариси аграрних проблем будівництва соціалізму/ П.М. Паршин. - К.: Наукова думка, 1973. – 450 с.

216. Петраковська О.С. Девелопмент нерухомості та сталий розвиток міст/ О.С. Петраковська, Ю.О. Тацій– К.: Видавничий дім «Кий», 2015. – 504 с.
217. Петраковська О.С. Ефективність використання земельних ресурсів в населених пунктах/ О.С. Петраковська // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://hghltd.yaendex.com>
218. Петраковська О.С. Методологія управління системою землекористування великих міст: автореф. дис. на здоб. наук ступеня докт. техн.. наук.: спец. 05.24.04 «Кадастр та моніторинг земель»/ О.С. Петраковська; Київ. нац. ун-т будівн. та архіт. - К., 2007. - 30 с.
219. Пилипів В.В. Управління відтворенням територіальних економічних систем у фінансовому просторі/ В.В. Пилипів.- К.: РВПС України НАН України. – 400 с.
220. Пилипенко К.А. Розвиток сільських територій: стан, проблеми та перспективи/ К.А. Пилипенко// [Електронний ресурс].- Режим доступу: www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.2/211.pdf
221. Плешкановська А.М. Функціонально-планувальна оптимізація використання міських територій: [монографія]/ А.М. Плешкановська. - К.: Ін-т Урбаністики, 2005.- 190 с.
222. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755- VI/ Відомості Верховної Ради України. -2010. - №13-14, №14-15, №17. - Ст.112.
223. Положення про земельно-кадастрову інвентаризацію земель населених пунктів//Земельне законодавство України.–К.: Урожай, 2002. – Кн. 2. С. 327-335
224. Поставная Н.П. Проблемы правового регулирования рационального использования земель территорий муниципальных образований / Н.П. Поставная // Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/problemy-pravovogo-regulirovaniya-ratsionalnogo-ispolzovaniya-zemel-territoriy-munitsipalnyh-obrazovaniy.pdf>(1. - 26)
225. *Правові* проблеми сталого розвитку міського землекористування.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0108U008463 [Л.Я.Новаковський, І.К.Бистряков, М.І.Шквир, І.О.Новаковська та ін.]// К.: Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. - К.: - 2009. – 190 с.
226. Приватизація земель несільськогосподарського призначення підприємствами України. Практичний посібник.- К.: UKRels, 1999.- 88с.
227. Природно-ресурсна сфера України: проблеми сталого розвитку та трансформацій / [за заг. ред. Б.М. Данилишина]. – К.: Нічлава, 2006. – 704 с.
228. Природноресурсове право України: [навч. посіб.]/ За ред. І.І. Каракаша; К.: Істина, 2005.- 376 с.
229. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20 травня 1999 р. №

687-XIV / Відомості Верховної Ради України. - 1999.- №31.- Ст. 246.

230. Провести аналіз, правові дослідження та підготувати пакет документів для внесення змін до нормативно-правових актів та врегулювання земельних відносин у сфері дорожнього господарства .: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0112U006628/ [Л.Я.Новаковський, І.О.Новаковська, О.О.Бредіхін, М.А.Олещенко та ін.]// Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2011. – 450 с.
231. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності: Закон України від 14 жовтня 1994р. № 208/94-ВР/ Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 46. - Ст.411.
232. Про відходи: Закон України від 05 березня 1998 р. № 187/98-ВР / Відомості Верховної Ради України. - 1998. - №36-37. - Ст. 242.
233. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин: Закон України від 28 грудня 2014 р. № 79-VIII / Відомості Верховної Ради України. – 2015.- № 12. - Ст. 76.
234. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання земель дорожнього господарства та розвитку мережі автомобільних доріг: Проект Закону України від 11 травня 2016 р., реєстр. № 4648/ Веб-джерело: Офіц.сайт Верхов. Ради України [Електронний ресурс]. Режим доступу: rada.gov.ua
235. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності: Закон України від 6 вересня 2012 р. № 5245-VI / Відомості Верховної Ради України. - 2013. - №36.- Ст. 472.
236. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи: Закон України від 24 грудня 2015 р. № 909-VIII/ Відомості Верховної Ради України. - 2015.- №7-8.- №9.- Ст.55.
237. Про генеральну схему планування території України: Закон України від 07 лютого 2002 р. № 3059-III / Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 30. - Ст. 204.
238. *Програма* використання та охорони земель міста Києва на 2011-2015 роки / За ред.. Л.Я.Новаковського. – К.: «Логос», 2011. - 56 с.
239. Програма використання та охорони земель міста Києва на 2016-2020р.р./ за ред. Л.Я.Новаковського, О.Г. Поліщука. - К.: Аграр. наука, - 2016. – 32 с.
240. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4572 –VI/ Відомості Верховної Ради України. - 2013. - № 1. – Ст.1.
241. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23 березня 2000 р.

- №1602-III / Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 25. - ст.195.
242. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19 червня 2003 р. № 963-IV / Відомості Верховної Ради України. -2003.-№39.- Ст. 350.
243. Про державний земельний кадастр: Закон України від 07 липня 2011 р. № № 3613-VI / Відомості Верховної Ради України. - 2012. - №8.- Ст. 61.
244. Про експертну грошову оцінку земельних ділянок: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2002р. № 1531 [Електронний ресурс] – режим доступу: zakon3.rada.gov.ua.
245. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05 лютого 2015 р. № 156-VIII / Відомості Верховної Ради України. - 2015. - № 13.- Ст.90.
246. Про затвердження методики формування спроможних територіальних громад: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 р.№ 214 / Офіційний вісник України.- 2015. - № 33. - Ст. 963.
247. Про затвердження Порядку визначення величин фонових концентрацій забруднювальних речовин в атмосферному повітрі: Наказ Міністерства екології та природних ресурсів від 30 липня 2001 р. №286. / Екологічне законодавство України. В 4-х книгах // За ред. акад. В.І.Андрейцева. кн.. 2. – К.: Слово, 2007.- С. 613-621.
248. Про затвердження Порядку складення плану земельно-господарського устрою території населеного пункту: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2008 р. № 79 //Урядовий кур'єр. - 2008. - № 43. – 5 березня 2008 р.
249. Про затвердження Тимчасового порядку розмежування земель права державної і комунальної власності: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2002 р. №1100 // Офіційний вісник України. - 2002. - №31.- Ст. 232.
250. Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів: Закон України від 9 липня 2010 р. № 2440-VI/ Відомості Верховної Ради України. - 2011. -№ 1.- Ст. 1.
251. Про землеустрій: Закон України від 22 травня 2003р. № 858-IV/ Відомості Верховної Ради України. - 2003. - №36. - Ст. 282.
252. Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів: Постанова Верховної Ради України від 24 грудня 1999 р. № 1359-XIV /Офіційний вісник України. - 2000. - №1. - С.29.
253. Про містобудівний кадастр: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. №559 // Офіційний вісник України.- 2011. - № 41. - Ст.1673
254. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня

- 1997р. № 280/97-ВР / Відомості Верховної Ради України. - 1997. - №24. - Ст. 170.
255. Про мораторій на зміну цільового призначення окремих земельних ділянок рекреаційного призначення в містах та інших населених пунктах: Закон України від 17 березня 2011р. № 3159-VI/ Відомості Верховної Ради України. - 2011. - № 40. - Ст.400.
256. Про оренду землі: Закон України від 06 жовтня 1998 р. № 161-XIV/ Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 46-47. - Ст.280.
257. Про основи містобудування: Закон України від 16 листопада 1992 р. № 2780 - XII / Відомості Верховної Ради України. - 1992. - №52. - Ст. 683.
258. Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки: Постанова Верховної Ради України від 5 березня 1998 р. №188/98-ВР / Відомості Верховної Ради України. – 1998. - №38-39. – Ст.248
259. Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 16 жовтня 1992р. № 2707 - XII / Відомості Верховної Ради України. - 1992. - №50. - Ст. 678
260. Про охорону земель: Закон України від 19 червня 2003 р. №962 -IV / Відомості Верховної Ради України. - 2003. - №39. - Ст. 349.
261. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 р. № 1264 – XII/ Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 41. – Ст. 546.
262. Про оцінку земель: Закон України від 11 грудня 2003р. № 1378-IV/ Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 15. - Ст.229.
263. Про плату за землю: Закон України від 03липня 1992 р. № 2535-XII / Земельне законодавство України. – К.: Урожай, 2002, кн. 1. – С. 304-317.
264. Про приватизацію земельних ділянок: Декрет Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 р. № 15-92 / Відомості Верховної Ради України. - 1993. - №10. - Ст. 79.
265. Про проведення індексації грошової оцінки земель: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2000 р. №783/ Земельне законодавство України.- К.: Урожай, 2002.- Кн. 2. – С.159-160.
266. Про Програму земельної реформи у м. Києві на 2001 – 2005 роки: Рішення Київської міської ради від 8 листопада 2001 р. № 79/1513 [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://kmr.ligazakon.ua>
267. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17 лютого 2011 р. № 3038-VI / Відомості Верховної Ради України. - 2011. - №34. - Ст. 343.
268. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29.06.2005 р. «Про стан додержання вимог законодавства та заходи щодо

- підвищення ефективності державної політики у сфері регулювання земельних відносин, використання та охорони земель»: Указ Президента України від 21 листопада 2005 р. №1643/ Офіційний вісник України. - 2005.- № 47.- Ст. 2943.
269. Про розмежування земель державної та комунальної власності: Закон України від 5 лютого 2004 р. № 1457-IV / Відомості Верховної Ради України. - 2004.- № 35. - Ст. 411.
270. Про розміри та порядок визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню: постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 1997 р. № 1279 // Офіційний вісник України.- 1997. - №47. - Ст. 40
271. *Про розробку* Програми використання та охорони земель міста Києва на 2011-2015 роки.: звіт про наук.-досл. роботу/ [Л.Я.Новаковський, Ю.П.Кулаковський, І.О.Новаковська та ін.]/// Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.:2010. – 223 с.
272. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17 червня 2014 р. № 1508-VII / Відомості Верховної Ради України. - 2014.- №34.- Ст.1167.
273. Про стратегію сталого розвитку «Україна-2020»: Указ Президента України від 12січня 2015 №5/2015 / Офіційний вісник України.- 2015.- №4.- Ст. 67.
274. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку земельних відносин в Україні на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 червня 2009 р. № 743-р/ Офіційний вісник України.- 2009.- №51.- Ст. 165.
275. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. /Офіційний вісник України. 2014. - № 30. - Ст. 831.
276. Про Тимчасовий порядок передачі (надання) земельних ділянок у користування або у власність із земель комунальної власності в місті Києві: Рішення Київської міської ради від 28лютого 2013 р. № 63/9120. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kmr.ligazakon.ua>
277. Реймерс Н.Ф. Охрана природы и окружающей среды: [слов.-справ.]/ Н.Ф.Реймерс; М.:Просвещение, 1992.- 320 с.
278. Реймерс Н.Ф. Природопользование/ Н.Ф.Реймерс; М.: Мысль, 1990. – 638 с.
279. Рекомендації парламентських слухань «Сучасний стан та перспективи розвитку земельних відносин в Україні»// Землевпорядний вісник.- 2005.- № 4.- С. 36-39
280. Рішення Київської міської ради «Про затвердження технічної документації з нормативної грошової оцінки земель міста Києва» від 03

липня 2014 р. № 23/23. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kievcity.gov.ua>

281. *Розробити* Програму використання та охорони земель міста Києва на 2006-2010 роки .: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0105U008766 / [Л.Я.Новаковський, А.М.Муховиков, Б.М.Данилишин, І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2005. – 196 с.
282. *Розробка* Методичних рекомендацій по складанню проекту розмежування земель державної та комунальної власності .: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0105U000794/ [Л.Я.Новаковський, А.М.Третяк, В.М.Кілочко, І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2005. – 28 с.
283. *Розробка* концептуальних засад регулювання земельних відносин і формування регіональної земельної політики .: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0106U005153/ [Л.Я.Новаковський, А.М.Третяк, В.О.Леонець, І.О. Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2006. – 125 с.
284. *Розробка* методики щодо відведення земельних ділянок під об'єкти енергетики та відповідного еталону проекту землеустрою .: звіт про наук.-досл. роботу/ [Л.Я.Новаковський, І.О.Новаковська, М.А.Олещенко та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2012. - 54 с.
285. *Розробка* методичних рекомендацій для визначення прибудинкових територій.: звіт про наук.-досл. роботу/ [Л.Я.Новаковський, І.О.Новаковська, М.А.Олещенко, М.І.Шквир та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: -2011. – 111 с.
286. *Розробка* методичних рекомендацій для складання плану земельно-господарського устрою території міста Києва .: звіт про наук.-досл. роботу/ [Л.Я.Новаковський, І.О.Новаковська, М.А.Олещенко, М.І.Шквир та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: -2011. – 99 с.
287. *Розробка* наукових напрямів і методологічних основ правового регулювання земельних відносин на міському рівні .: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0106U005154/ [Л.Я.Новаковський, В.О.Леонець, А.М.Третяк, І.О. Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2006. – 170 с.
288. *Розробка* рекомендацій щодо набуття сервітутного права користування земельними ділянками для будівництва об'єктів енергетичної інфраструктури.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0110U007930/ [Л.Я.Новаковський, І.К.Бистряков, М.І.Шквир, І.О.Новаковська та ін.]// Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: -2011, - 79 с.
289. *Розробка* рекомендацій щодо порядку викупу земельних ділянок, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб при розміщенні та будівництві об'єктів енергетичної інфраструктури .: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0110U006824/ [Л.Я.Новаковський, І.К.Бистряков, М.І.Шквир, І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т

- земельних відносин. – К.: -2010 – 113 с.
290. *Розробка порядку примусового відчуження з мотивів суспільної необхідності земельних ділянок, які перебувають у приватній власності, під розміщення об'єктів енергетичної інфраструктури* .: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0110U006824/ [Л.Я.Новаковський, І.К.Бистряков, М.І.Шквир, І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: -2011. – 83 с.
291. *Розробка Програми використання та охорони земель міста Києва на 2016-2020 роки*.: звіт про наук.-досл. роботу/ [Л.Я.Новаковський, М.А.Олещенко, І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2015. - 64 с.
292. *Розробка системи земельно-кадастрової документації для міста Києва*.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0106U009990/ [Л.Я.Новаковський, А.М.Третяк, А.М.Муховиков, І.О.Новаковська та ін.]// Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: -2007. – 242с.
293. *Розроблення пілотного проекту земельно-господарського устрою на прикладі двох мікрорайонів міста Києва*.: звіт про наук.-досл. роботу/ [Л.Я.Новаковський, М.А.Олещенко, І.О.Новаковська та ін.] //Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: -2013. - 126 с.
294. *Розробка порядку примусового відчуження з мотивів суспільної необхідності земельних ділянок, які перебувають у приватній власності, під розміщення об'єктів енергетичної інфраструктури*.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0110U006824/ [Л.Я.Новаковський, І.К.Бистряков, М.І.Шквир, І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: -2011. – 83 с.
295. *Розробка рекомендацій щодо набуття сервітутного права користування земельними ділянками для будівництва об'єктів енергетичної інфраструктури*.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0110U007930/ [Л.Я.Новаковський, І.К.Бистряков, М.І.Шквир, І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2011.- 79 с.
296. *Розробка рекомендацій щодо порядку викупу земельних ділянок, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб при розміщенні та будівництві об'єктів енергетичної інфраструктури* .: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0110U006824/ [Л.Я.Новаковський, І.К.Бистряков, М.І.Шквир, І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: -2010 – 113 с.
297. Ромм А.П. Комплексная оценка и функциональное зонирование территории в градостроительном проектировании (методические основы и компьютерные технологии): автореф. дис. на соиск. уч. степ. д-ра архитект/ А.П. Ромм; – М., 2002. - 26 с.
298. Савчак В. Особливості виконання земельно-технічної експертизи, предметом дослідження якої є межа населеного пункту / Вікторія Савчак //

Землевпорядний вісник. - №12. – 2015. - С. 32-37.

299. Сацький Д.В. Основні засади планування землекористування населених пунктів / Д.В. Сацький // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. – 2013. – № 1-2. – С. 147–150.
300. Семчик В. І. Земельне право. Академічний курс: [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл]/ В. І. Семчик, В. І. Андрейцев, Г. Ю. Бистров, П. Ф. Кулинич, Н. Р. Малишева, О. О. Погрібний, Ю. С. Шемчушенко, М. В. Шульга; ред.: В. І. Семчик, П. Ф. Кулинич; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. - К. : Ін Юре, 2001. - 424 с.
301. Семчик В.І. Земельне право України: [підручник]/ В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права НАН України. – К: Ін Юре, 2008. – 593 с.
302. Сизов А.П. Мониторинг и охрана городских земель: [учеб. пособ.]/ А.П. Сизов.- М.: Изд-во МИИГАиК, 2009. – 264 с.
303. Сохнич А. Державний контроль за використанням і охороною земель: [навчал. посіб.]/ А.Сохнич, П. Колодій. – Львів: НВФ «Українські технології», 2005. – 140с.
304. Сохнич А.Я. Планування використання земель населених пунктів: формування прибудинкових територій/ А.Я. Сохнич, Д.І. Солярчук, І.Г.Тарасюк, Ю.Д.Солярчук; Львів: Українські технології, 2009.- 96с.
305. Сохнич А.Я. Проблеми використання і охорони земель в умовах ринкової економіки: [монографія]/ А.Я. Сохнич; Львів: НВФ «Українські технології», 2002.- 252 с.
306. Сохнич А.Я. Управління земельними ресурсами: Регулювання земельних відносин: [навч.посіб.] / А.Я.Сохнич, В.В. Горлачук, А.В. Наход; [за ред. А.Я. Сохнича]. – Л. – 2008. – 255 с.
307. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів: національна доповідь / за ред. акад. НАН України Е.М.Лібанової, акад. НААН України М.А.Хвесика. – К.: ДУ ІЕПСВ НАН України. 2014. – 776 с.
308. Стандартная статистическая классификация землепользования ЕЭК// Материалы конференции европейских стандартов СЕЭ/637; 37-я пленарная сессия (Женева, 12 – 16 июня 1989 г.). – Женева, 1989. – 17 с.
309. Статистичний щорічник. Моніторинг земельних відносин в Україні 2014-2015/ Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://land.gov.ua/wp-content/uploads/2016/03>
310. Статистичний щорічник м.Києва за 2006 рік.- К.: Консультант, 2007.- 344 с.
311. Статистичний щорічник України за 2013 рік. – К.: Консультант, 2014, - 536 с.
312. Статистичний щорічник м.Києва за 2014 рік. - К.: Консультант, 2015.-

444 с.

313. Статистичний щорічник м.Києва за 2015 рік. [Електронний ресурс]
<https://ukrstat.org>
314. Степанчук О.В. Проблеми охорони міських земель від забруднення/
О.В Степанчук. // Землевпорядний вісник.- 2001.- № 4.- С. 78-81.
315. Стратегія екологічної безпеки (регіональний контекст)/ За ред.. М.І.
Долішнього, В.С. Кравціва.- Львів. 1999.- 243 с.
316. Ступень М.Г. Використання земель населених пунктів/ М.Г. Ступень,
М.Д. Лесечко.- Львів. - 2004.-238 с.
317. Ступень М.Г. Кадастр населених пунктів: [підручник]/ М.Г. Ступень,
Р.Й. Гулько, О.Я. Микула, Н. Р. Шпик -Львів: Новий світ – 2000. – 2004.-
392 с.
318. Ступень М.Г. Оцінка земель: [навч. посібник]/ М.Г. Ступень, Р.Й.
Гулько, І.Р. Залуцький, О.Я. Микула та ін.: За заг. ред.. М.Г.Ступеня.-
Львів: Новий світ. – 2000, 2005.- 308 с.
319. Ступень Михайло. Механізм економічного регулювання земельних
відносин/ Михайло Ступень, Світлана Рогач, Іван Рій// Економіст. – 2015. -
№ 2.- С. 42-43
320. Ткачук А. Про децентралізацію, федералізацію і малограмотних
сепаратистів / Анатолій Ткачук // Дзеркало тижня. – 2014, - № 16-17, 17
травня
321. Третяк А.М. Екологія землекористування: теоретико-методологічні
основи формування та адміністрування: [монографія]. – Херсон: Грінь
Д.С., 2012. – 440 с.
322. Третяк А.М. Зонування земель повинно здійснюватися на території
ради/ А.М. Третяк// Землевпорядний вісник. – 2009. - № 7. – С.22
323. Третяк А.М. Планування та формування землекористування в
населених пунктах/ А.М.Третяк . – Київ, 1998. – 47 с.
324. Третяк А.М. Управління земельними ресурсами: [навч. посібник]/
А.М.Третяк, О.С.Дорош, за заг. ред. А.М.Третяка. – К.: ТОВ «ЦЗРУ»; 2006.
– 462 с.
325. Удосконалення правових засад та механізмів оформлення права на
земельні ділянки для потреб енергетики.: звіт про наук.-досл. роботу, №
держреєстрації 0111U008748/ [Л.Я.Новаковський, М.І.Шквир,
І.О.Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних
відносин. – К.: -2011. – 92 с.
326. Удосконалення системи контролю за землекористуванням .: звіт про
наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0107U001990/[Л.Я.Новаковський,
В.О.Леонець, І.О.Новаковська, М.І.Шквир та ін.] // Київська міська держ.
адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: - 2007. – 78 с.
327. Удосконалення системи управління у сфері використання та охорони

- земель.: звіт про наук.-досл. роботу, № держреєстрації 0108U008464/ [Л.Я.Новаковський, І.К.Бистряков, М.І.Шквир, І.О. Новаковська та ін.] // Київська міська держ. адмін., Ін-т земельних відносин. – К.: -2009. – 152 с.
328. Федоров В.П. Рынок товаров и услуг / В.П. Федоров // Электронный ресурс. – Режим доступа: http://finbiz.spb.ru/download/4_2007_fed.pdf
329. Фомін І.О. Основи теорії містобудування. – К.: Наукова думка, 1997. – 191 с.
330. Форрестер Дж. Динамика развития городов. Пер. с англ./ Дж.Форрестер. – М.: Прогресс, 1974. – 287 с.
331. Фридман Дж. Анализ и оценка приносящей доход недвижимости/ Дж. Фридман, Ник. Ордуэй . -Пер.с. англ.- М.: Дело ЛТД, 1995 – 654 с.
332. Функции городов и их влияние на пространство / под ред. Л.Г. Руденко. — К.: Феникс, 2015. - 292 с.
333. Фурдичко О.І. Агроекологія: [монографія]/ О.І.Фурдичко .- К.: Аграр. наука, 2014. – 400 с.
334. Фурдичко О.І. Основи управління агроландшафтами України/ О.І.Фурдичко, А.П. Стадник. – К.: Аграр. наука, 2012. – 384 с.
335. Фурдичко О.І. Сталий розвиток сільських територій на засадах раціонального природокористування та еколого-безпечного агропромислового виробництва/ О.І. Фурдичко//Агроекологічний журнал. - 2010. – С. 9-13. – (Спецвип.)
336. Хачатуров Т.С. Экономика природопользования: [учебник]/ Т.С. Хачатуров. – М.: Наука, 1987. – 255 с.
337. Хвесик М. А. Інституціональна модель природокористування в умовах глобальних викликів: [монографія]/ М. А. Хвесик, В.А.Голян; НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: Кондор, 2007. – 480 с.
338. Хвесик М.А. Інституціональне забезпечення землекористування: теорія і практика: [монографія]/ М.А. Хвесик, В.А. Голян –К.: Книжкове видавництво НАУ, 2006. – 260с.
339. Хвесик М.А. Інституціональний механізм міського землекористування: сучасний стан та перспективи удосконалення: [монографія]/ М.А. Хвесик, В.А. Голян, Ю.А. Мосійчук; К.: Книжкове вид-во НАУ, 2005.-208 с.
340. Хвесик М. А. Інституціональні трансформації та фінансово-економічне регулювання землекористування в Україні: [монографія]/ М. А. Хвесик, В.А. Голян, А.І. Крисак; К.: Кондор, 2008. – 522 с.
341. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV / Відомості Верховної Ради України, – 2003.- №№ 40-44. - Ст. 356
342. Чешев А.С. Эколого-экономический механизм обеспечения эффективности использования городских территорий: [монография] / А.С.

- Чешев, Т.В. Власенко, О.Ю. Шевченко. - М.: Вузовская книга, 2012. -176 с.
343. Чичкин А.В. Правовые основы устойчивого развития сельских территорий/ А.В. Чичкин //Природа и сельскохозяйственная деятельность человека: сб. ст. междунар. науч.-практич. конф.- Иркутск, 2011. - С. 278.
344. Шершун М.Х. Поняття стратегічної екологічної оцінки: питання визначення в законодавстві України/ М.Х.Шершун // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. - 2014. - №1.-С. 265 -272.
345. Шкуратов О.І. Організаційно-правовий механізм забезпечення еколого-економічної безпеки аграрного виробництва/ О.І.Шкуратов// Агроекологічний журнал. - 2012.- №1.- С. 10-14
346. Шпичак О.М. Проблеми теорії та практики формування ціни землі сільськогосподарського призначення/ О.М. Шпичак, В.Г. Андрійчук // Землевпорядний вісник.-2003.- № 3.- С.82-90
347. Шульга М.В. Земельне право: [підручник]/ М.В. Шульга, Г.В. Анісімова, Н.О. Багай, А.П. Гетьман та ін.; За ред.. М.В. Шульги ; К.: Юрінком Інтер, 2004.- 368 с.
348. Юрченко А.Д. Щодо питання збільшення обсягів прав на землю територіальних громад у сільській місцевості/ А.Д. Юрченко, М.О. Євдокимов, В.М. Кулик, А.Я. Польовий //Землевпорядний вісник.- 2005.- №3.- С. 7-9.
349. Янчук В.П. Регулювання землекористування районів у містах. / В.П.Янчук. – К.: Урожай, 2009. – 200 с.
350. Яргина З.Н. Градостроительный анализ/ З.Н. Яргина. – М.: Стройиздат, 1984. – 245 с.
351. Яцук І.П. Формування ефективних механізмів державного управління земельно-майновим комплексом України : автореф. дис. на здоб. наук ступеня канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.02 «Механізми державного управління»/ І.П. Яцук; МОНмолодьспорт, Акад. муніципального упр. - К., 2012. - 20 с.
352. Adjustment in OECD Agriculture: Reforming Farmland Policies/- Paris: OECD, 1998.- 263 p.
353. Clark, Bruce W. et al, Making Connections: Canada's Geography. Second ed. Don Mills, ON: Pearson Education Canada Inc. 2006. p. 245.
354. Conserving Europe's Natural Heritage/Edited by Graham Bennett- Graham Bennett, 2000. – 334 p.
355. Commons J.Institutional Economics. Institutional Economics. Place in Political Economy. Vol. 2. NEW Brunswick and London? Transactions Publishers, 1990, - P. 69.
356. HABITAT III ISSUE PAPERS. 8 - URBAN AND SPATIAL PLANNING AND DESIGN) [http://www.europeanhabitat.com/wp-content/uploads/2016/03/8_Urban-and-Spatial-Planning-and-Design.pdf]
357. Kalus S/ Nowe europejskie standardy rzeczoznawcow majątkowych//Gospodarowanie nieruchomościami na terenach wiejskich.

- Materialy IX krajowej konferencji rzecznawcow majatkowych. – Torun (Poland). – 2000. – P.271 – 283.
358. Land Use and the States – Robert G. Healy, John S. Rosenberg [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.books.google.com.ua/books?id=2xg...>
359. Land Use Control (LUCs)/Cleans at Federal Facilities/US ERA [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.epa.gov/fedfac/land-use-controls-lucs...>
360. Land-Use Controls: Comprehensive Plans, Zoning, and Property Restrictions [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.thismatter.com/money/real-estate/land-use-controls.htm>
361. Lerman Z. et. al. Ukraine after 2000: A Fundament Change in Land and Farm Policy? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fao.org/worg/Regional/REU/resourser_files/Rethinking_Ukrainian_a_greform_summary_en.pdf.
362. Lerman, Zvi Csaki Csaba and Feder, Gershon (2004): Agriculture in Transition: Land Policies and Evolving Farm Structures in Post-Soviet Countries. Lexington Books, London, Boulder New York, Toronto and Oxford.
363. Novakovska I.O. Land Relations In The Field Of Urban Development/ I.O.Novakovska// The Sixth World Congress «Aviation In The XXI-St Century» Safety in Aviation and Space Technologies», September 23-25, Kyiv, 2014. - P. 5.3.18-5.3.20.
364. Novakovska I.O. Problems of community land ownership formation/ I.O.Novakovska// VII Всесвітній конгрес «Авіація у ХХІ столітті» – «Безпека в авіації та космічні технології» 19-21 вересня 2016 р.: тези доповіді. - Київ, 2016.
365. Novakovsky Leonid. The particularities of land privatisation in Ukraine/ Leonid Novakovsky/ The international association for the study of common property: Fifth Common Property Conference Reinventing the commons, 24- 28 may- Norway,1995.- P. 124-125
366. Sustainable Land Management sourcebook/The Word Bank.- Washington:DS. 2008 . – 196 p.
367. Trudgill S. Barriers to a Better Environments: What stops us solving environmental problems? – London: Belhaven Press, 1999. – P. 87
368. FAO (2002): Land Tenure and Rural Development/ Land Tenure Studies 3, Rome